

KRAJOWA IZBA RADCÓW PRAWNYCH

00-478 Warszawa, Aleje Ujazdowskie 18 lok. 4
tel. 22 821 99 71, 821 99 72, 626 82 49 • e-mail: kirp@kirp.pl • NIP: 526-10-43-011

L.dz. 856/KEiWZ/2020

Warszawa, dnia 16 grudnia 2020 r.

Szanowna Pani Mecenas,

W odpowiedzi na Pani wniosek z dnia 30 listopada 2020 r. wskazać należy, że co do samej możliwości jednoczesnego prowadzenia jednoosobowo kancelarii radcy prawnego oraz prowadzenia wspólnie z innymi osobami działalności gospodarczej w formie spółki cywilnej, nie ma przeszkód prawnych ani etycznych. Skoro z Konstytucji RP wynika wolność wyboru i wykonywania zawodu oraz wyboru miejsca pracy, a wyjątki mogą być wprowadzane wyłącznie ustawami, to brak wyraźnego przepisu, który by uniemożliwiał prowadzenie kancelarii prawnej przy jednoczesnym członkostwie w innym przedsięwzięciu gospodarczym realizowanym w ramach spółki cywilnej, powinien przemawiać za wolnością wykonywania zawodu radcy prawnego i podejmowania innej działalności gospodarczej (niezwiązanej z wykonywaniem zawodu radcy prawnego) - art. 65 ust. 1 Konstytucji RP. Jeszcze istotniejsze znaczenie z punktu widzenia stanu faktycznego przedstawionego we wniosku o zajęcie stanowiska ma art. 20 Konstytucji, zgodnie z którym społeczna gospodarka oparta jest w pierwszej kolejności na wolności gospodarczej. Ograniczenie tej ostatniej wolności dopuszczalne jest tylko w drodze ustawy a co więcej Konstytucja stawia w tym zakresie warunek także samemu ustawodawcy. Zgodnie bowiem z art. 22 Konstytucji

RP, ograniczenia tej wolności wymagają ważnego interesu publicznego uzasadniającego wprowadzenie takich ograniczeń.

Sytuacja, w której ta sama osoba wykonuje działalność gospodarczą jednoosobowo, jednocześnie pozostając wspólnikiem spółki cywilnej, w ramach której prowadzona jest działalność gospodarcza nie należy w Polsce do rzadkości. W takiej sytuacji występują dwa odrębne przedsiębiorstwa, tj. jedno stanowiące własność samego przedsiębiorcy oraz drugie będące współwłasnością wszystkich przedsiębiorców będących wspólnikami spółki cywilnej.

Nie ma więc przeciwwskazań, które miałyby wynikać z norm deontologicznych zawodu radcy prawnego do podjęcia takiej działalności doradczej jak opisana we wniosku w ramach spółki cywilnej przez radcę prawnego prowadzącego jednocześnie własną kancelarię radcy prawnego.

Jednocześnie wskazuję, że Komisja zajmowała stanowisko w przedmiocie dopuszczalności prowadzenia przez spółkę cywilną radców prawnych działalności usługowej w zakresie wynajmu powierzchni biurowych i odbioru korespondencji lub współdzielenia powierzchni biurowych przez taką spółkę z innymi podmiotami:

<https://kirp.pl/wp-content/uploads/2020/09/sk-15.05.2020-wb.pdf>

Przewodniczący

Komisji Etyki i Wykonywania Zawodu

r. pr. Ryszard Wilmanowicz